

විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය

විෂය හැඳින්වීම

බුදු දහමෙහි විෂය කරුණු ප්‍රායෝගිකත්වයට නැඹුරු කරවීම අත් කවර යුගයකටත් වඩා වර්තමානයේ අත්‍යවශ්‍ය ව පවතී. හුදු ව්‍යාපාරිකත්වයෙන් හා දහම් කරුණු හැදෑරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් දෛනික ජීවිතයේ මුහුණ දීමට සිදු වන විවිධ ගැටලුවල දී ඒවාට සාර්ථක ව මුහුණ දීම සඳහා දහම් කරුණු භාවිතයට නැඹුරු කරවීම අතිශය වැදගත් වේ.

බුද්ධ ධර්මය විෂය සඳහා පාසල් කාලසටහනෙහි වෙන් වී ඇත්තේ සතියකට කාලවිච්ඡේද දෙකක් වුව ද එම කාලය වඩාත් අර්ථවත් ව හා ඵලදායී ව යොදා ගැනීම දහම් ගුරු භවතාගේ වගකීමකි. සමබර පෞරුෂයකින් හෙබි පුරවැසියකු බිහි කිරීම සඳහා බුද්ධ ධර්මය විෂය නිර්දේශයෙහි දැක්වෙන නිපුණතා අත්පත් කර ගැනීමට මහෝපකාරී වේ.

නව සහස්‍රකයේ පළමු විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි අත්දැකීම් ද පාදක කොට ගනිමින් වඩාත් ගුණාත්මක පරිවර්තනයක් ඇති කිරීමටත් දෛනික ජීවිතයේ දී සැබෑ බෞද්ධයකු ලෙස දරුවාට කටයුතු කිරීමටත්, විචාරශීලී මනසකින් හෙබි දැහැමි පුද්ගලයකු බිහිකිරීමටත් විෂය නිර්දේශය මග පාදනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

6 ශ්‍රේණියේ සිට 11 ශ්‍රේණිය තෙක් විෂය නිර්දේශය පොදු නිපුණතා 10කින් සමන්විත වන අතර, ඒ ඒ ශ්‍රේණියට ගැලපෙන නිපුණතා මට්ටම්වලින් ද එම නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට වඩාත් උචිත විෂය සන්ධාරයකින් ද සමන්විත ය. ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් කාර්යයේ දී නිපුණතා මට්ටම් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කොට එම නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගත හැකි පරිදි විෂය සන්ධාරයට අදාළ කරුණු හරවත් ව පෙළගස්වා, සිසුන්ට ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. මෙම විෂය නිර්දේශයෙන් සැබවින් ම දරුවා සක්‍රීය ඉගෙනුමක් කරා ගෙන යාමටත් වඩාත් ප්‍රත්‍යක්ෂකරණයකට යොමු කිරීමෙන් දරුවන් තුළ දැහැමි බව වර්ධනය කිරීමටත් අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. හැකි තරම් ප්‍රායෝගික අත්දැකීම්වලින් නිපුණතා මට්ටම් සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සංවිධානය කිරීම ගුරුභවතුන් ඇතුළු විෂය භාර සියලු දෙනාගේ වගකීම වේ.

ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා අරමුණු

ජාතික අරමුණු

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ළඟා වීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතුය. වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබීය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලීන් තුළ දැකිය හැකි දුර්වලතා නිසා ධරණීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ළඟාකර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම අරමුණු සපුරා ගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව විසින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

1. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පය මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ලාංකීය අන්‍යතාව තහවුරු කිරීම.
2. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානැඟි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම.
3. මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග වර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම.
4. පුද්ගලයින්ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
5. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම.
6. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම.
7. ශිෂ්‍යයන් වෙත ස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයන් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම.
8. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම.

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුදුන් පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

1. සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනු කාණ්ඩ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව සාවධාන ව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කථා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම භාණ්ඩ, අවකාශය සහ කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

රූපක භාවිතය රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති හා වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද, සේවා පරිශ්‍රයන් තුළ දී ද, පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම.

2. පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම, වැනි අගයයන්
- චිත්තවේගී බුද්ධිය

3. පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය සජීවී ලෝකය, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස් වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, ශ්වසනය, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් හා තාක්ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

4. වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම. තම වෘත්තීය ළැදියා සහ අභියෝග්‍යතා හඳුනා ගැනීම. හැකියාවන්ට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා නිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම. යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා.

5. ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය.

6. ක්‍රීඩාව හා විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්.

7. ඉගෙනීමට ඉගෙනුම් පිළිබඳ නිපුණතා

ශිෂ්‍යයන් වෙතස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයින් හට ශක්තිය ලබා දීම.

ඉහත ජාතික අරමුණු හා මූලික නිපුණතා ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සඳහා යෝජනා ඇතුළත් ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවේ 2003 දෙසැම්බර් වාර්තාවෙන් උපුටා ගැනිණ.

විෂයයේ අරමුණු

- (1) ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ හැඳින්වීම, ශ්‍රද්ධාවෙන් කටයුතු කරන, නිවැරදි ව ප්‍රායෝගික ව්‍යාච්චන්වල යෙදෙන දැනුම දැරූ පරපුරක් බිහිකිරීම.
- (2) ජීවන ගමනේ දී මුහුණ දෙන අභියෝග ජය ගැනීමට සහ නිවැරදි ජීවන දර්ශනයක් ගොඩනගා ගැනීමට බුදු දහමෙහි මූලික ඉගැන්වීම් උපයෝග කර ගැනීම පිණිස දැරූ පරපුරට මගපෙන්වීම.
- (3) යහපත් පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම උදෙසා බෝසත් චරිතය, බුද්ධ චරිතය හා සිවුවනක් පිරිසට අයත් ශ්‍රේෂ්ඨ චරිත ආදර්ශ කොට ගැනීම සඳහා මගපෙන්වීම.
- (4) ශ්‍රී ලාංකික උරුමය දායාද කොට ගත් අභිමානවත්, වගකීමෙන් සහ වගවීමෙන් යුතු දැරූ පරපුරක් ගොඩනගා ගැනීම.
- (5) සිය ජීවන දර්ශනය ගොඩනගා ගැනීමේ දී ධර්මපද දේශනා සහ බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය පදනම් කරගත් ඉගැන්වීම් චරිතායනයට මගපෙන්වීම.
- (6) මානසික ඒකාග්‍රතාවෙන් යුතු සුසමාහිත පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම සඳහා භාවනාව ප්‍රගුණ කිරීමට යොමු කරවීම.
- (7) බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරයෙහි සුවිශේෂ අංග අධ්‍යයනය කොට, සහජීවනයෙන් කටයුතු කරන සිය අනන්‍යතාව රැක ගත් දැරූ පරපුරක් ගොඩනගා ගැනීම.

විෂය නිර්දේශය

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>1.0 තෙරුවන ගුණ හැඳින්වූ වර්තමානය කරයි.</p>	<p>8.1.1 බුද්ධ චරිතයෙහි සුවිශේෂී අවස්ථා අධ්‍යයනය කර ජීවිතය හැඩගසා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • දේවදත්ත හිමිගේ පංචවර යාවනය,කාන්තාවන්ට පැවිද්ද ලබාදීම, චූල්ලපත්ථක හිමිට දහම් දෙසීම, නන්ද හිමිගේ කථා පුවත 	<ul style="list-style-type: none"> • බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ගැටලු සහගත අවස්ථා විසඳූ ආකාරය පිළිබඳ නිදසුන් සපයයි. • ඕනෑම ගැටලුවකට විසඳුම් ඇති බව පිළිගනියි. • ගැටලුවක් විසඳන ආකාරය නාට්‍යානුසාරයෙන් රඟ දක්වයි. • ගැටලු විසඳා ගනියි. • නිවැරදි තීරණ ගනියි. 	<p>02</p>
	<p>8.1.2 බුදු සිරිතේ ආචාරශීලී ගුණාංග ඇසුරෙන් තම සමාජ ජීවිතය හැඩ ගසා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • බුද්ධ චරිතයෙන් ප්‍රකට වන සමාජ ආචාර ධර්ම (ආගන්තුක සත්කාරය, අනනිමානී බව, අල්ප ශබ්දතාව, සුභද්‍රීලී කථාබහ, මහජන මතයට ගරු කිරීම) 	<ul style="list-style-type: none"> • බුදු සිරිතෙන් ප්‍රකට වන සමාජ ආචාර ධර්ම පැහැදිලි කරයි. • සමාජයේ යහපැවැත්මට ආචාර ධර්ම හේතු වන බව පිළිගනියි. • සමාජ ආචාර ධර්ම ලැයිස්තු ගත කරයි. • සම්පතමයන්ට මිත්‍රශීලී වෙයි. • ආචාරශීලී ව කටයුතු කරයි. 	<p>02</p>
	<p>8.1.3 ස්වාක්ඛාතෝ පාඨයෙහි ඇතුළත් දහම් ගුණ හැඳින්වීමට විචාරශීලී ව කටයුතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ධර්ම රත්නයේ ගුණ 	<ul style="list-style-type: none"> • ධර්ම රත්නයේ ගුණ අනුපිළිවෙලින් පැහැදිලි කරයි. • දහම් ගුණ ජීවමාන බව පිළිගනියි. • “ස්වාක්ඛාතෝ” පාඨය නිවැරදි ව මතකයෙන් සජ්ඣායනය කරයි. • විචාරශීලී ව කටයුතු කරයි. • ධර්මානුකූලව ජීවත් වෙයි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>2.0 ජීවන රටාව හැඩ ගසා ගැනීමට බෞද්ධ ඉගැන්වීම් හා ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකා චරිත උපයෝග කර ගනියි.</p>	<p>8.2.1 බෞද්ධ සිරිත් විරිත්හි පෞද්ගලික හා සමාජීය වටිනාකම දැන ඒවා ආදර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ජීවිතයෙහි අනුස්මරණීය අවස්ථාවන්හි දී බෞද්ධ සිරිත් විරිත් අනුගමනය කිරීමේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථාවන්ට උචිත බෞද්ධ සිරිත් විරිත් නම් කරයි. බෞද්ධ සිරිත් විරිත් අනුගමනයෙන් ආචාරසම්පන්න සමාජයක් බිහි වන බව පිළිගනියි. බෞද්ධ සිරිත් විරිත් කිහිපයක් නාට්‍යානුසාරයෙන් නිරූපණය කරයි. ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථාවන්හි බෞද්ධ සිරිත් විරිත් කෙරෙහි සැලකිලිමත් වෙයි. බෞද්ධ සිරිත් විරිත් අනුගමනය කරයි. 	<p>02</p>
	<p>8.2.2 බුද්ධානුස්සති භාවනාව ඇසුරෙන් බුදු ගුණ දැක ශ්‍රද්ධාවෙන් ක්‍රියා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> බුද්ධානුස්සති භාවනාව 	<ul style="list-style-type: none"> බුදුගුණ භාවනාවේ යෙදෙන අයුරු තම වචනයෙන් පවසයි. බුදුගුණ භාවනාවෙහි ආනිශංස රැසක් ඇති බව පිළිගනියි. නිවැරදි ව බුදුගුණ භාවනාවේ යෙදෙයි. දෛනික ව භාවනා කරයි. ශ්‍රද්ධාවෙන් ක්‍රියා කරයි. 	<p>02</p>
	<p>8.2.3 ශ්‍රාවක චරිත ආදර්ශයට ගෙන තම ජීවිතය හැඩ ගසා ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> සැරියුත් සහ මුගලන් මහරහතන් වහන්සේලාගේ චරිත 	<ul style="list-style-type: none"> සැරියුත්, මුගලන් මහරහතන් වහන්සේලාගේ චරිතාපදාන ගෙනහැර දක්වයි. සැරියුත්, මුගලන් දෙනම වහන්සේලාගේ චරිතවලින් ජීවිතාදර්ශ ලැබිය හැකි බව පිළිගනියි. සැරියුත් මුගලන් මහරහතන් වහන්සේලාගේ චරිතයන්හි වැදගත් සිදුවීම් හා ආදර්ශ වගුගත කරයි. ආදර්ශවත් පුද්ගලයන්ට ගරු බුහුමන් දක්වයි. සත්පුරුෂ ලක්ෂණ ප්‍රදර්ශනය කරයි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
	<p>8.2.4 ධම්මපද ගාථා ඇසුරින් තම ජීවන දර්ශනය හැඩගසා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “යෝ ව පුබ්බේ පමජ්ජන්වා” සහ “යස්ස පාපං කතං කම්මං” යන ධම්ම පද ගාථා දෙක 	<ul style="list-style-type: none"> • ධම්ම පද ගාථා දෙකෙහි සරල අරුත පවසයි. • වැරදි කළ අයකුට වුවද කළ වරද තේරුම් ගෙන යහපතෙහි පිහිටා නිවරදි පුද්ගලයකු විය හැකි බව පිළිගනියි. • ධම්ම පද ගාථා දෙක නිවැරදි ව මතකයෙන් සජ්ඣායනය කරයි. • ක්‍රියාවට පෙර ප්‍රතිඵල පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙයි. • තම වැරදි නිවැරදි කර ගනියි. 	<p>02</p>
	<p>8.2.5 තම ආචාර ධර්ම ගොඩනගා ගැනීමට හික්ෂු විනයේ එන සේඛ්‍යා ධර්ම අදාළ පරිදි උපයෝග කර ගනියි.</p>	<p>සේඛ්‍යා ධර්ම (පරිමණ්ඩල වග්ග, කබල වග්ග, සුරු සුරු වග්ග)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • “සේඛ්‍යා ධර්ම” යන්න පැහැදිලි කරයි. • කථා බහ, ඇඳුම, ගමන බිමන ආචාරශීලී විය යුතු බව පිළිගනියි. • සේඛ්‍යා ධර්ම ඇසුරෙන් ආචාර ධර්ම ලේඛනයක් සකස් කරයි. • දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම පිළිපදියි. • ප්‍රියශීලී පුද්ගලයකු වෙයි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>3.0 බෞද්ධ සාරධර්ම අගය කරමින් පිළිපදියි.</p>	<p>8.3.1 අෂ්ටාංග උපෝසථ සීලය හා දස සීලය අගයන සහ සුරකින සමාජයක් ගොඩනැගීමට දායක වෙයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> අෂ්ටාංග උපෝසථ සීලයෙහි හා දස සීලයෙහි ඇති හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව 	<ul style="list-style-type: none"> අෂ්ටාංග උපෝසථ සීලය හා දස සීලය නම් කරයි. අෂ්ටාංග උපෝසථ ශීලය හා දස සීලය, සීලයෙහි ඉදිරි පියවරක් බව පිළිගනියි. සීලයෙහි හරවත් බව හා ප්‍රායෝගික බව පැහැදිලි කරමින් පැවැත්වෙන කථාවකට සැකිල්ලක් පිළියෙල කරයි. පොහෝ දිනවල සිල් සමාදන් වෙයි. ශික්ෂාකාමී ජීවිතයක් ගත කරයි. 	<p>02</p>
	<p>8.3.2 බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් අඹුසැමි, හිතමිතුරු යුතුකම් හැඳින තම යුතුකම් ඉටු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙහි එන අඹු - සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම් 	<ul style="list-style-type: none"> සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් වන අඹුසැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම් පැහැදිලි කරයි. යුතුකම් ඉටු කිරීම මගින් අයිතිවාසිකම් සුරැකෙන බව පිළිගනියි. අඹු- සැමි හා හිත මිතුරු යුතුකම් වගුගත කරයි. යහපත් මිතුරකු ලෙස කටයුතු කරයි. යුතුකම් පදනම් කරගත් ජීවිතයක් ගත කරයි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>4.0 සුසමාහිත සමබර පෞරුෂයක් ගොඩනඟා ගැනීමට කටයුතු කරයි.</p>	<p>8.4.1 උපාය කුසලතාවෙන් හා වගකීමෙන් යුතුව නිවැරදි තීරණ ගෙන ක්‍රියා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • උම්මග්ග ජාතකය (වැලියොක් හා දණ්ඩක ප්‍රශ්න) 	<ul style="list-style-type: none"> • උපාය කුසලතාව හා වගකීම යනු කුමක් දැයි පැහැදිලි කරයි. • එදිනෙදා ජීවිතයේ දී උපාය කුසලතාවෙන් හා වගකීමෙන් ක්‍රියා කළ යුතු බව පිළිගනියි. • උපාය කුසලතාවෙන් අභියෝග ජයගත් අවස්ථාවක් උම්මග්ග ජාතකය ඇසුරෙන් රඟ දක්වයි. • දෛනික ජීවිතයේ දී සිතා විමසා කටයුතු කරයි. • නිවැරදි තීරණ ගනියි. 	<p>02</p>
<p>5.0 ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ අන්‍යතාව සුරකීමත් සාමයෙන් හා සහජීවනයෙන් ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>8.5.1 තම බෞද්ධ අන්‍යතාව සුරකීමත් සියලු ජනවාර්ගිකයන් හා ආගමිකයන් සමග සහජීවනයෙන් කටයුතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ආගමික සහනශීලීත්වය පිළිබඳ බුදු සිරිතෙහි නිදසුන් (උපාලි සූත්‍රය) සහජීවනය ඉස්මතු වන ඓතිහාසික නිදසුන් (එළාර රජුගේ සොහොනට ගරු කිරීම, දුටු වාස්තු විද්‍යා ලක්ෂණ මතු කරන පොළොන්නරු පටිමාසර, දළදා මාලිගය ආශ්‍රිත ව සතර දේවාල ඉදි වීම) වත්මන් නිදසුන් 	<ul style="list-style-type: none"> • බුදු සිරිත හා ලාංකික සමාජය ඇසුරෙන් ආගමික සහනශීලීත්වයට නිදසුන් සපයයි. • විවිධ ජන වාර්ගිකයන් සහ ආගමිකයන් සමග සහජීවනයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව පිළිගනියි. • ආගමික සහනශීලීත්වය මතුවන ඓතිහාසික තොරතුරු ඇතුළත් පොත් පිටුවක් නිර්මාණය කරයි. • විවිධ ජනවාර්ගිකයන් සහ ආගමිකයන් සමග මිත්‍රශීලී වෙයි. • තම අන්‍යතාව රැක ගනීමත් සහජීවනයෙන් කටයුතු කරයි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
6.0 බුදු දහමට අනුව ජීවිතය හා ලෝකය හැඳින් ගෙන ප්‍රඥාවන්ත ජීවිතයක් ගත කරයි.	8.6.1 දුක පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය තේරුම් ගෙන දුක්ඛිත අවස්ථාවන්ට නුවණින් හා විරියයෙන් මුහුණ දෙමින් දුක්ඛිතයන්ට පිහිටවීම.	<ul style="list-style-type: none"> • දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය • දෛනික අභියෝගවලට මුහුණ දීම 	<ul style="list-style-type: none"> • දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය පැහැදිලි කරයි. • දුක්ඛිත තත්වයන්හි දී නුවණින් හා විරියයෙන් ඊට මුහුණ දිය යුතු බව පිළිගනියි. • දෛනික ජීවිතයේ දී මුහුණ දීමට සිදුවන දුක්ඛිත අවස්ථාවන් ලැයිස්තු ගත කරයි. • දුක්ඛිත අවස්ථාවන්හි දී නුවණින් හා විරියයෙන් කටයුතු කරයි. • දුක්ඛිතයන්ට පිහිට වෙයි. 	02
	8.6.2 දුකට ප්‍රධාන හේතුව තෘෂ්ණාව බව පිළිගෙන අල්පේච්ඡතාවෙන් කටයුතු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය • බහු භාණ්ඩික බවින් හා මහිච්ඡතාවෙන් මිදීම 	<ul style="list-style-type: none"> • දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය පැහැදිලි කරයි. • තෘෂ්ණාව පාලනය කරගෙන අල්පේච්ඡතාවෙන් කටයුතු කිරීමේ අගය පිළිගනියි. • “තෘෂ්ණාව සියලු දුකට හේතු වේ.” යන මාතෘකාව යටතේ ලිපියක් සකස් කරයි. • බහු භාණ්ඩික බවින් මිදී කටයුතු කරයි. • තෘෂ්ණාවට දාස නොවී කටයුතු කිරීමට හුරු වෙයි. 	02
	8.6.3 බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්මය හැඳින් නිවැරදි ව කටයුතු කරයි.	කර්මය පිළිබඳ සරල හැඳින්වීමක්	<ul style="list-style-type: none"> • බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. • සියල්ල කර්ම විපාක වශයෙන්ම සිදු නොවන බව පිළිගනියි. • බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය පිළිබඳ අන්‍යාගමික මිතුරෙකුට ලිපියක් ලියයි. • නිවැරදි ක්‍රියාවන්හි යෙදෙයි. • කර්මපල විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරයි. 	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
7.0 ජීවි අජීවි පරිසරයට හිතකාමී ව හැසිරෙයි.	8.7.1 සියලු ජීවින් සමග සහකම්පනයෙන් කටයුතු කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කෝසල සංයුක්තයේ සඳහන් වන, “සබ්බාදිසා අනුපරිගම්ම චේතසා” යන ගාථාව සහ එහි නිදාන කථාව. ජීව හිතවාදී බව, අන්සතු හා පොදු සම්පත් ආරක්ෂා කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> කෝසල සංයුක්තයේ එන මල්ලිකා සූත්‍රයෙහි සාරාංශය ඉදිරිපත් කරයි. සියලු ජීවින් සමග සහකම්පනයෙන් කටයුතු කළ යුතු බව පිළිගනියි. සහකම්පනයෙන් කටයුතු කරන අවස්ථාවක් භූමිකා රංගනයකින් පෙන්වයි. පොදු සම්පත් ආරක්ෂා කරයි. ජීව දයාවෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. 	02
	8.7.2 බුදුසිරිත තුරුලතා හා බැඳී ඇති බව දැන ගතකොළ සංරක්ෂණයට දායක වෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> තුරුලතා හා සබැඳි බුදු සිරිතේ වැදගත් සිදුවීම් සත්ත්ව ජීවිත තුරුලතා මත රැකෙන බව රුක් රෝපණයේ සහ සංරක්ෂණයේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> බුදු සිරිත තුරුලතා හා බැඳී ඇති බවට නිදසුන් සපයයි. සියලු සතුන්ගේ පැවැත්මට තුරුලතා මහෝපකාරී වන බව පිළිගනියි. පාසල් භූමියෙහි නිශ්චිත ස්ථානයක රුක් රෝපණයට හා සංරක්ෂණයට යෝග්‍ය සැලැස්මක් සකසයි. පරිසර සංරක්ෂණයට දායක වෙයි. පරිසරයට ආදරය කරයි. 	02

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>8.0 ශාසන ඉතිහාසය හා ශ්‍රී ලාංකික බෞද්ධ උරුමය හැඳින්වීමේ උදාහරණයක් ලෙස එය රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>8.8.1 පළමු ධර්ම සංගායනාව අධ්‍යයනය කර, අර්බුද හා ගැටුම් නිරාකරණය කර ගනී.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව • සසුන සුරක්ෂිත කිරීමට ගත් ක්‍රියා මාර්ග ගැටුම් නිරාකරණය පිණිස යොදා ගත හැකි අයුරු 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පිළිබඳ ව කරුණු පැහැදිලි කරයි. • ගැටලු සාකච්ඡා මාර්ගයෙන් විසඳා ගත හැකි බව පිළිගනියි. • ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව හා බැඳුණු වැදගත් කරුණු වගු ගත කරයි. • සාකච්ඡාවෙන් ගැටුම් නිරාකරණය කර ගනියි. • සාමයෙන් සමගියෙන් ජීවත් වෙයි. 	<p>02</p>
	<p>8.8.2 දළදා පුරා වෘත්තය හා දළදා පුද සිරිත් ඉගෙන එම පුද සිරිත් සුරැකීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • දළදා වහන්සේ, දළදා වත, දළදා පෙරහැර 	<ul style="list-style-type: none"> • දළදා පුරා වෘත්තය හා දළදා පුද සිරිත් විස්තර කරයි. • දළදා වත හා බැඳුණු පුද සිරිත් රැක ගත යුතු බව පිළිගනියි. • දළදා වහන්සේ, දළදා වත, දළදා පෙරහැර යන මාතෘකා යටතේ පුවත් පතකට ලිපි ලිවීමට කරුණු ගොනු කරයි. • ආගමික පුද සිරිත් ආරක්ෂා කරයි. • පෞරාණික දේ රැක ගනියි. 	<p>02</p>

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් පල	කාලච්ඡේද
<p>9.0 බෞද්ධ ආර්ථික හා රාජ්‍ය පාලන වින්තනය හැඳින් ගෙන ඒ අනුව ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>8.9.1 බුදු දහමට අනුව දහමේ ධනෝපායන මාර්ග හා ධාර්මික පරිභෝජන රටාව හැඳින් ඒ අනුව කටයුතු කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ධනෝපායනය, • ධන පරිහරණය (අණන සූත්‍රය) 	<ul style="list-style-type: none"> • අණන සූත්‍රයට අනුව ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය කරන අයුරු පැහැදිලි කරයි. • දහමේ ධනෝපායන මාර්ග අනුගමනය කළ යුතු බව පිළිගනියි. • ධනෝපායනය හා ධන පරිහරණය නිවැරදිව සිදු කිරීමට මගපෙන්වන උපදෙස් පත්‍රිකාවක් සකසයි. • දහමේ පරිභෝජන රටාවකට හුරු වෙයි. • ධාර්මික රැකියාවක නිරත වෙමින් සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි. 	<p>02</p>
	<p>8.9.2 සප්ත අපරිහානීය ධර්ම අධ්‍යයනය කර සාමූහික වගකීමෙන් යුතු ව ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>සප්ත අපරිහානීය ධර්ම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සප්ත අපරිහානීය ධර්ම පැහැදිලි කරයි. • සප්ත අපරිහානීය ධර්ම අනුගමනයෙන් සාමූහිකව කටයුතු කළ හැකි බව පිළිගනියි. • සප්ත අපරිහානීය ධර්ම ඇසුරින් යහපත් පාලනයක ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. • සාමූහික වගකීමෙන් යුතුව කටයුතු කරයි. • පාලන නීතිරීතිවලට ගරු කරයි. 	<p>02</p>
<p>10.0 නිර්වාණය අරමුණු කොටගෙන ආර්ය මාර්ගයේ ගමන් කරයි.</p>	<p>8.10.1 ලෞකික, ලෝකෝත්තර දියුණුව සඳහා නිවැරදි දැක්මක් ඇතිව කායික, වාචසික, මානසික ක්‍රියාවන්හි නිරත වෙයි.</p>	<p>මහා මංගල සූත්‍රයේ අන්තර්ගතය බාල තරුණ හා වැඩිහිටි යන ජීවිත අවදි අනුව වැදගත් වන ආකාරය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු පැහැදිලි කරයි. • නිවැරදි දැක්මකින් යුතුව කායික, වාචසික හා මානසික ක්‍රියාවන්හි නිරත විය යුතු බව පිළිගනියි. • මහා මංගල සූත්‍රයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු ජීවිත අවධි අනුව වැදගත් වන ආකාරය වගු ගත කරයි. • යහපත් කායික වාචසික හා මානසික වර්යාවන්හි යෙදෙයි. • ආධ්‍යාත්මික සුබය අත්විඳියි. 	<p>02</p>